

VYHODNOCENÍ KONZULTACE MINISTERSTVA FINANČÍ K TRANSPOZICI NOVÉ SMĚRNICE UPRAVUJÍCÍ SJEDNÁVÁNÍ FINANČNÍCH SLUŽEB PRO SPOTŘEBITELE NA DÁLKU (DMFS)

Od 11. 3. do 5. 4. 2024 proběhla konzultace Ministerstva financí (dále jen „MF“) k transpozici nové směrnice upravující sjednávání finančních služeb pro spotřebitele na dálku (směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2673 ze dne 22. listopadu 2023, kterou se mění směrnice 2011/83/EU, pokud jde o smlouvy o finančních službách uzavřené na dálku, a zrušuje směrnice 2002/65/ES, dále též jen „DMFS“), která s účinností od 19. 6. 2026 nahradí úpravu stávající směrnice (směrnice 2002/65/ES). Cílem nové směrnice bylo přizpůsobit regulaci produktovým a technologickým změnám na trhu finančních služeb a zefektivnit ochranu spotřebitelů.

S účinností nové směrnice přestává být úprava obsažená v DMFS samostatnou směrnicí a problematika se přesouvá do obecné **směrnice o právech spotřebitelů** (2011/83/EU, dále jen „CRD“), předpisu v plné harmonizaci. Nová úprava má nadále sloužit primárně jako tzv. záchranná síť poskytující ochranu spotřebiteli v případě těch finančních služeb sjednávaných na dálku, které nemají svou vlastní evropskou sektorovou úpravu nebo které jsou z působnosti platných evropských sektorových právních předpisů výslovně vyloučené. Takovými službami mohou být např. úvěrový crowdfunding, tzv. reverzní hypotéky, neúčelové hypotéky zajištěné nerezidenční nemovitostí, některé spořicí a vkladové produkty nebo některá neživotní pojištění.

Přestože je DMFS formálně novou právní úpravou, velké části přebírá stávající pravidla, která dále modifikuje nebo doplňuje.

Obsah konzultace

Konzultace byla primárně zaměřena na tzv. **národní diskrece**, to možnost členského státu upravit si směrnice pravidlo odchýlně. MF se současně dotazovalo i na **další regulatorní volby**, které směrnice členským státům dává, včetně těch, které má ČR již transponovány podle dosavadní směrnice 2002/65/ES v občanském zákoníku. Konzultační materiál dále obsahoval informace o zcela novém institutu (který se zavádí nejen na finančním trhu), tzv. funkci na odstoupení od smlouvy (withdrawal function), byť ta žádnou regulatorní volbu nenabízí.

Předmětem konzultace tak byly tyto okruhy:

- potvrzení smlouvy uzavřené po telefonu (čl. 8 odst. 6 CRD) – možnost vyžadovat k uzavření smlouvy sjednávané po telefonu následný písemný souhlas spotřebitele,
- informační povinnosti (nový čl. 16a CRD) – možnost stanovit jazykové požadavky na předsmlavní informace, možnost zavést přísnější požadavky na předsmlavní informace,
- odstoupení od smlouvy o spotřebitelském úvěru (nový čl. 16b odst. 7 CRD) – možnost použít na odstoupení od smlouvy v případě úvěrů vyňatých z působnosti CCD2 a MCD namísto DMFS příslušnou úpravu těchto směrnic,
- platba za služby poskytnuté před odstoupením od pojistné smlouvy (nový čl. 16c odst. 2 CRD) – nemožnost požadovat jakékoli platby za poskytnuté služby,
- náležité vysvětlení (nový čl. 16d odst. 2 CRD) – možnost stanovit způsob a rozsah vysvětlení,
- opatření na ochranu spotřebitele při sjednávání finančních služeb online (nový čl. 16e CRD) – ochrana proti tzv. dark patterns – některým praktikám využívaným při tvorbě a poskytování online rozhraní (např. internetových stránek nebo aplikací) a možnost přijmout přísnější požadavky.

Konzultace se zúčastnilo celkem **9 respondentů** z řad profesních sdružení finančních institucí, orgánu dohledu, jiných ministerstev a dalších osob.

Souhrn odpovědí

Většina respondentů se u většiny otázek obecně vyslovila pro **stabilitu tuzemské regulace a minimalistické pojetí transpozice** – tj. pro takovou novelizaci, která co nejméně zasáhne do stávajícího znění českých zákonů.

Protichůdné podněty a odpovědi zazněly k možnosti možnost vyžadovat k uzavření smlouvy sjednávané po telefonu následný písemný souhlas spotřebitele (čl. 8 odst. 6 CRD), kde oba názory bylo zastoupené rovnoměrně. Druhou oblastí, kde se respondenti neshodli na vhodném řešení, je nový institut ochrany proti některým praktikám využívaným při tvorbě a poskytování online rozhraní (např. internetových stránek nebo aplikací), tzv. dark patterns. MF bude tyto otázky dále konzultovat.

Závěr

Obdržené odpovědi respondentů využije Ministerstvo financí při přípravě transpozičního zákona a rovněž ke zpracování související dopadové studie (RIA). Ministerstvo financí děkuje všem subjektům za účast v konzultaci.

Zpracovalo Ministerstvo financí, 2024.